

Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har berett skatteutskottet och övriga utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2003/04:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Med anledning härav har skatteutskottet särskilt granskat de ärenden som avser riksdagsskrivelser som skatteutskottet medverkat till och som inte slutbehandlats den 31 december 2003. Utskottet får anföra följande.

Sammanfattning

Utskottet föreslår att regeringens redogörelse, såvitt utskottet är berört, läggs till handlingarna. Vidare avstyrker utskottet en i ärendet väckt motion med yrkande om att riksdagen med ett tillkännagivande riktar kritik mot regeringen såvitt avser dess hantering av reklamskatten. Till yttrandet är fogat fyra avvikande meningar och ett särskilt yttrande.

Regeringens skrivelse

Yrkesfiskares konkurrenssituation i förhållande till andra länder

Ärendet redovisas under punkt 2 under Finansdepartementet (s. 72). Med anledning av en rad motioner om yrkesfiskarnas ekonomiska villkor i förhållande till fiskare i konkurrentländer, och då såväl Norge som Danmark hade särskilda skatteavdrag för yrkesfiskare, gjorde riksdagen – på förslag av skatteutskottet – ett tillkännagivande om att regeringen borde återkomma till riksdagen med förslag som tillgodosåg motionärernas krav på konkurrensne-

utralitet. I tidigare redogörelser har regeringen anfört att ett förslag till yrkesfiskeavdrag har anmälts till Europeiska kommissionen för statsstödsgranskning. I den senaste redogörelsen säger regeringen att kompletterande uppgifter har lämnats vid flera tillfällen, senast den 10 december 2003, på kommissionens begäran. I skatteutskottets betänkande 2003/04:SkU21 *Allmänna motioner om företags- och kapitalbeskattning* framhåller utskottet detta samt att kommissionens kompletterande frågor föranlett ytterligare någon skrivelse den 26 februari 2004. Bland annat mot den bakgrunden avstyrker utskottet alla motionsyrkanden såvitt avser yrkesfiskaravdrag (rskr. 1996/97:133, bet. 1996/97:SkU13 mom. 11, mot. 1996/97:Fi210 yrkande 11 (c) m.fl., beslut i kammaren den 20 december 1996).

Tvåårsgränsen vid ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning

Ärendet redovisas under punkt 9 under Finansdepartementet (s. 74) och avser ett tillkännagivande om att regeringen bör genomföra en kompletterande utredning för att belysa effekterna för rörligheten på arbetsmarknaden och boende och arbetande i glesbygd vid ett slopande av tvåårsgränsen för avdrag för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning (rskr. 1999/2000:143, bet. 1999/2000:SkU13 mom. 8, mot. 1999/2000:Sk748 (v), beslut i kammaren den 15 mars 2000).

Enligt regeringens redogörelse avser regeringen, vilket även angetts i budgetpropositionen för 2004, att under innevarande år ge en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av reglerna om avdrag för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning. I uppdraget skall enligt redogörelsen ingå att med utgångspunkt i grundläggande principer för inkomstbeskattningen lämna förslag till förändringar i avdragsmöjligheterna som kan leda till en ökad rörlighet på arbetsmarknaden och i övrigt förstärka den regionala utvecklingspolitiken. Med hänvisning till denna kommande utredning har utskottet i sitt betänkande 2003/04:SkU20 *Allmänna motioner om inkomstbeskattning* avstyrkt samtliga motionsyrkanden i de allmänna motionerna med inriktning på denna fråga. Härefter har riksdagen fattat beslut i enlighet med utskottets förslag.

Just den aktuella frågan har föranlett vissa påpekanden av skatteutskottet de senaste åren om att beredningen av ärendet dragit ut väl långt på tiden och att regeringen borde redovisa resultat. Förra året lät sig utskottet nöja med ett besked om att beredningen var inriktad på att överlämna en redovisning till riksdagen i anslutning till budgetpropositionen för 2004 men förutsatte att det inte skulle bli något ytterligare dröjsmål.

Skadlig skattekonkurrens i Europeiska unionen

Ärendet redovisas under punkt 11 under Finansdepartementet (s. 74) och avser ett tillkännagivande om att regeringen bör arbeta för att tillämpningsområdet för uppförandekoden för företagsbeskattning skall utvidgas till att omfatta även skadlig skattekonkurrens som avser löntagare och att frågan

skall behandlas i samband med en översyn av uppförandekoden. Enligt redogörelsen har den planerade översynen av EU:s uppförandekod för företagsbeskattning ännu inte kommit till stånd utan arbetet med uppförandekoden fortsätter under 2004 och någon översyn av denna har ännu inte aktualiserats. Skrivelsen har därför inte kunnat slutbehandlas (rskr. 2000/01:70, prop. 2000/01:12, bet. 2000/01:SkU6 mom. 3, mot. 2000/01:Sk8 yrkande 3 (mp), beslut i kammaren den 5 december 2000).

Skyddade identiteter i folkbokföringen

Ärendet redovisas under punkt 35 under Justitiedepartementet (s. 28) och avser ett tillkännagivande om att frågan om hur man i folkbokföringen praktiskt bör hantera skyddade personuppgifter i folkbokföringen, som medgivits för hotade, förföljda och trakasserade personer för att förhindra att uppgifterna läcker ut, skyndsamt bör belysas. Frågan behandlas i Personsäkerhetsutredningens delbetänkande *SOU 2002:71 Nationell handlingsplan mot våld i nära relationer*. Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande. Enligt vad utskottet erfarit pågår ett arbete inom Skatteverket i samarbete med andra berörda myndigheter med inriktning på att förbättra skyddet för skyddade personuppgifter i folkbokföringen (skr. 2001/02:200, bet. 2001/02:SkU19 mom. 20, mot. 2001/02:Ju396 yrkande 2 (m) och 2000/01:K269 (v), beslut i kammaren den 10 april 2002).

Avskaffande av reklamskatten

Ärendet redovisas under punkt 24 under Finansdepartementet (s. 85) och avser ett tillkännagivande om att frågan om en avveckling av reklamskatten bör prioriteras i kommande budgetberedning, dock att en sådan avveckling bör ske med beaktande av de budgetpolitiska målen. Enligt redogörelsen har frågan prioriterats i budgetberedningen men utan att förutsättningar för finansiering av ett avskaffande av reklamskatten för närvarande bedömts föreligga. I anslutning till behandlingen av budgeten för 2004 behandlades även en rad motionsyrkanden om reklamskattens slopande. Både finansutskottet och skatteutskottet vidhöll sin uppfattning att reklamskatten bör avskaffas och att avvecklingen bör påbörjas när det statsfinansiella utrymmet medger det (rskr. 2001/02:201, bet. 2001/02:SkU20, 18 motioner av (s), (m), (v), (kd), (c), (fp) och (mp), beslut i kammaren den 10 april 2002).

Reglerna kring den skattemässiga behandlingen av utgifter i samband med sponsring

Ärendet redovisas under punkt 25 under Finansdepartementet (s. 78–79) och avser ett tillkännagivande om att regeringen bör pröva om inkomstskattelagens regler har en alltigenom ändamålsenlig utformning när det gäller avdrag för utgifter i samband med sponsring och om reglerna behöver göras tydligare för att det skall vara lättare att i förväg bedöma den skattemässiga behand-

lingen av en sponsring. Enligt redogörelsen har regeringen för avsikt att under 2004 redovisa ett ställningstagande i frågan. I utskottets betänkande 2003/04:SkU21 *Allmänna motioner om företags- och kapitalbeskattning* har utskottet med anledning av vissa motionsyrkanden, vari den aktuella sponsringsfrågan tas upp, anført att regeringen ännu inte är klar med den beredning som har föranletts av riksdagens tidigare tillkännagivande. Resultatet av beredningen bör enligt utskottets mening avvaktas. Utskottet har därför avstyrkt motionsyrkandena och riksdagen har fattat beslut i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2001/02:202, bet. 2001/02:SkU21, 7 motioner av (m), (kd), (fp) och (mp), beslut i kammaren den 10 april 2002).

Motionen

I motion K22 (delvis) av Gunnar Hökmark m.fl. (m) yrkas att riksdagen med ett tillkännagivande riktar kritik mot regeringen för att den underlåtit att efterkomma riksdagens beslut i ett stort antal ärenden och för att den inte på sätt som begärts uppfyllt riksdagens mål. Regeringens vägran att lämna förslag på en total avveckling av reklamskatten nämns som ett av flera exempel.

Utskottets ställningstagande

Ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning

Vad först gäller frågan om ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning vill utskottet betona att riksdagens begäran på våren år 2000 gällde en begränsad fråga inom området för ökade levnadskostnader, nämligen en kompletterande utredning till betänkandet SOU 1999:94 *Förmåner och ökade levnadskostnader* för att belysa effekterna för rörligheten på arbetsmarknaden och boende och arbetande i glesbygd vid ett slopande av tvåårsgränsen för avdrag för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning. Utskottet har i sina yttranden till konstitutionsutskottet rörande regeringens motsvarande redogörelser de senaste åren påpekat att beredningen har dragit ut alldeles för långt på tiden och förutsatt att regeringen skyndar på och redovisar resultat. På förekommen anledning utgick utskottet förra året från att en redovisning till riksdagen skulle lämnas i anslutning till budgetpropositionen för 2004 och lät sig därmed nöja, dock att det poängterades att det inte fick bli något ytterligare dröjsmål. Någon redovisning har emellertid inte lämnats utan regeringen planerar i stället att ytterligare utreda hela regelverket för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning.

Eftersom inget nytt av någon relevans för saken har inträffat sedan riksdagen gjorde sitt tillkännagivande för över fyra år sedan borde, enligt utskottets mening, en sådan utredning ha kunnat tillsättas långt tidigare. Med hänsyn till att tillsättandet av en utredare enligt vad utskottet har erfarit nu är nära förestående och då utredningsarbetet kan beräknas komma i gång inom kort är

utskottet dock berett att även denna gång låta saken bero utan vidare åtgärd av riksdagen.

Avskaffande av reklamskatten

Riksdagens tillkännagivande under våren 2002 om ett totalt avskaffande av reklamskatten tillkom på förslag av skatteutskottet och innebar att frågan om en sådan avveckling borde prioriteras i kommande budgetberedning, dock att detta borde ske med beaktande av de budgetpolitiska målen. Regeringen har i budgetpropositionerna för såväl 2003 som 2004 redovisat sina överväganden som inneburit att frågan om en avveckling av resterande del av reklamskatten prioriterats men att det med beaktande av de budgetpolitiska målen inte funnits förutsättningar för en finansiering av en sådan åtgärd. Denna uppfattning har vunnit stöd i riksdagens budgetbeslut för respektive år, samtidigt som riksdagen bägge åren avvisat en rad motioner med yrkanden om en omedelbar avveckling av reklamskatten. Det kan således inte hävdas att regeringen inte skulle ha efterkommit riksdagens begäran att pröva frågan, och någon kritik från konstitutionell synpunkt kan enligt utskottets uppfattning inte riktas mot regeringen för dess hantering av frågan. Utskottet avstyrker således motion K22 i denna del.

Övrigt

Övriga ärenden i regeringens redogörelse som berör skatteutskottet föranleder ingen kommentar av utskottet. Såvitt det ankommer på skatteutskottet kan konstitutionsutskottet föreslå att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Stockholm den 27 april 2004

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Anna Grönlund Krantz (fp), Lennart Hedquist (m), Per Erik Granström (s), Ulla Wester (s), Ulf Sjösten (m), Lennart Axelsson (s), Gunnar Andrén (fp), Roger Tiefensee (c), Inger Nordlander (s), Stefan Hagfeldt (m), Catharina Bråkenhielm (s), Barbro Feltzing (mp), Fredrik Olovsson (s), Lars Gustafsson (kd), Per Rosengren (v) och Britta Rådström (s).

Avvikande meningar

1. Yrkesfiskares konkurrenssituation i förhållande till andra länder – kd

av Lars Gustafsson (kd).

Tillkännagivandet om att regeringen borde göra något åt de svenska yrkesfiskarnas sämre konkurrenssituation jämfört med deras motsvarigheter i t.ex. Norge och Danmark tillkom redan 1996, dvs. för över sju år sedan. Att regeringen låtit så lång tid förrinna utan att den vidtagit någon konkret åtgärd för att underlätta situationen för den berörda gruppen finner jag anmärkningsvärt. Det kan inte anses tillfredsställande att tre efter varandra följande socialdemokratiska regeringar inte åstadkommit mer. Att man endast tillfört kompletterande uppgifter efter förfrågan från kommissionen kan inte anses som tillfredsställande. Riksdagen har uttalat att frågan är prioriterad, men regeringens handlande vittnar inte om att man aktivt drivit frågan. Om det är i EU-kommissionen som frågan har hakat upp sig hade regeringen bort ta något initiativ för att påskynda handläggningen. Som läget nu är bör regeringen vidta alla åtgärder för att snabbt kunna redovisa ett resultat som tillgodoser riksdagens önskemål enligt tillkännagivandet. Jag anser att riksdagen bör rikta ett tillkännagivande härom till regeringen.

2. Tvåårsgränsen vid ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning – v, c

av Per Rosengren (v) och Roger Tiefensee (c).

Som framgår av den tidigare redovisningen gjordes det aktuella tillkännagivandet i mars 2000, dvs. för över fyra år sedan. Regeringens dröjsmål med att efterkomma tillkännagivandet har föranlett skatteutskottet att i allt skarpare ordalag påpeka att ärendet dragit ut för långt på tiden och att regeringen borde skynda på beredningen och redovisa resultat. Förra året lät sig utskottet dock nöja med ett besked om att beredningen var inriktad på att överlämna en redovisning till riksdagen i anslutning till budgetpropositionen för 2004 men förutsatte att det inte skulle bli något ytterligare dröjsmål. Någon redovisning har emellertid inte lämnats utan regeringen planerar i stället att ytterligare utreda hela regelverket vid dubbel bosättning.

Eftersom inget nytt av någon relevans för sakfrågan har inträffat sedan riksdagen gjorde sitt tillkännagivande för över fyra år sedan borde, enligt vår mening, en sådan utredning ha kunnat tillsättas för länge sedan. Regeringen har försummat att göra de nödvändiga bedömningarna av utredningsbehovet

under alldeles för lång tid. Nu uppges det av Regeringskansliet att tillsättandet av en utredare är nära förestående, men något regeringsbeslut är ännu inte fattat. Man vet alltså i dag inte när en utredare kan vara tillsatt eller när vederbörande kan börja arbeta med sina frågor. Vi anser därför att det är befogat med ett tillkännagivande i vilket regeringen kritiseras för sin utdragna handläggning.

3. Avskaffande av reklamskatten – m, fp, kd, c

av Lennart Hedquist (m), Anna Grönlund Krantz (fp), Ulf Sjösten (m), Gunnar Andrén (fp), Roger Tiefensee (c), Stefan Hagfeldt (m) och Lars Gustafsson (kd).

Tillkännagivandet av riksdagen om en prioritering av en total avveckling av reklamskatten tillkom 2002 och skall ses mot bakgrund av att skatteutskottet under flera år hade kritiserat reklamskatten för dess tekniska och konkurrensmässiga brister. Utskottet hade dessutom vid flera tillfällen uttalat att skatten borde avvecklas men samtidigt medgett att det av statsfinansiella skäl varit nödvändigt att dröja med en sådan åtgärd. När utskottet sedan skärpte uttalandet genom att föreslå ett formellt tillkännagivande, som också antogs av riksdagen, måste det rimligtvis ha betytt att man förväntade sig att regeringen redan i nästa budgetproposition skulle vidta den åtgärd som påkallades, inte att allt skulle förbli vid det gamla. Att de budgetpolitiska målen även i fortsättningen skulle beaktas måste ses som en självklarhet – alla former av skattesänkningar kräver givetvis en från budgetsynpunkt hållbar finansiering – och inte att frågan om ett totalt avskaffande av reklamskatten liksom tidigare skulle ges lägre prioritering än alla möjliga andra åtgärder som regeringen hellre ville genomföra. Att prioritera en sak betyder med normal texttolkning att tillmäta saken en högre angelägenhetsgrad än allt annat, medan regeringen tycks anse att det räcker att pröva frågan på samma sätt och på samma kriterier som tidigare. Regeringens flagranta negligerande av riksdagens tillkännagivande och skatteutskottets påpekanden under flera år före tillkännagivandet är ägnat att skada riksdagens anseende och minska värdet av framtida tillkännagivanden.

När regeringen bestämde sig för att inte föreslå något avskaffande av reklamskatten borde regeringen ha lämnat en betydligt mer uttömmande redovisning för sina skäl än den gjort. Det räcker inte att bara hänvisa till bristande finansiering, utan regeringen hade bort redovisa exakt vilka åtaganden den ansåg hade högre prioritet än ett avskaffande av reklamskatten och varför. I ljuset av de två senaste årens budgetbehandlingar ställer man sig onekligen frågan om Socialdemokraterna över huvud taget haft någon tanke på att avskaffa reklamskatten. Man inges lätt misstanken att Socialdemokraterna redan från början avsåg att finna ett sätt att undvika att följa utskottets och riksdagens intentioner, som helt klart var att reklamskatten skulle avskaffas snarast.

I så fall hade det varit bättre och rakare att reservera sig mot tillkännagivandet och förklara att man ansåg att en avveckling inte borde prioriteras.

Vi är också besvikna över Vänsterpartiets – regeringens samarbetsparti – lama hållning i reklamskattefrågan under behandlingen i riksdagen av budgetarna för 2003 och 2004. Tillkännagivandet från 2002 tillkom bl.a. efter en partimotion av Vänsterpartiet om reklamskattens avskaffande, och man får därför anta att frågan om en total avveckling av reklamskatten tidigare varit en viktig partiangägenhet för Vänsterpartiet. Vid det förhållandet borde Vänsterpartiet ha agerat kraftfullare för att få till stånd en avveckling, när regeringens ovilja att efterkomma riksdagens tillkännagivande blivit manifest. Uppenbarligen dröjde det inom det partiet inte länge innan den tidigare beslutsamhetens friska hy gått i eftertankens kränka blekhet över.

Regeringen förtjänar kritik för sitt agerande i reklamskattefrågan och vi föreslår att konstitutionsutskottet hemställer att riksdagen riktar ett tillkännagivande av denna innebörd till regeringen. Det innebär att vi tillstyrker motion KU22 i denna del.

4. Övrigt – m, fp

av Lennart Hedquist (m), Anna Grönlund Krantz (fp), Ulf Sjösten (m), Gunnar Andrén (fp) och Stefan Hagfeldt (m).

I skrivelsen redogör regeringen för de beslut som regeringen fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Av skrivelsen framgår att regeringen under den senaste mandatperioden underlåtit att efterkomma riksdagens beslut i ett stort antal ärenden. Det uteblivna förslaget om ett avskaffande av reklamskatten är bara ett exempel. Det kan inte accepteras att regeringen försummar att bereda genom ett tillkännagivande begärd lagstiftning som är relativt lätt att genomföra eller att tillsätta en utredning. Det är viktigt att regeringen uppfyller de mål riksdagen sätter upp och som det finns en politisk majoritet för så att inte allmänhetens tilltro till det politiska systemet urholkas. Riksdagen skall inte ständigt behöva påpeka regeringens dröjsmål i olika ärenden. Sammantaget riskerar regeringens agerande att leda till att allmänhetens förtroende för de politiska institutionerna minskar. Vi anser att riksdagen bör ge regeringen till känna våra nu redovisade synpunkter i vad gäller regeringens bristande uppfyllande av riksdagens tillkännagivanden och beslut.

Särskilt yttrande – mp

Avskaffande av reklamskatten

Barbro Feltzing (mp) anför:

Mot bakgrund av riksdagens tillkännagivande våren 2002 om en prioritering av frågan om ett avskaffande av reklamskatten med beaktande av de budgetpolitiska målen, anser jag att man av regeringen hade kunnat kräva en betydligt fylligare och mer uttömmande redovisning av de skäl som förelegat för att inte lägga fram ett sådant förslag för riksdagen. En sådan redovisning hade haft en naturlig plats i de två budgetpropositioner som lämnats sedan dess.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Regeringens skrivelse.....	1
Yrkesfiskares konkurrenssituation i förhållande till andra länder	1
Tvåårsgränsen vid ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning	2
Skadlig skattekonkurrens i Europeiska unionen	2
Skyddade identiteter i folkbokföringen	3
Avskaffande av reklamskatten.....	3
Reglerna kring den skattemässiga behandlingen av utgifter i samband med sponsring.....	3
Motionen	4
Utskottets ställningstagande	4
Ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning	4
Avskaffande av reklamskatten.....	5
Övrigt.....	5
Avvikande meningar	6
1. Yrkesfiskares konkurrenssituation i förhållande till andra länder – kd.....	6
2. Tvåårsgränsen vid ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning – v, c.....	6
3. Avskaffande av reklamskatten – m, fp, kd, c.....	7
4. Övrigt – m, fp	8
Särskilt yttrande – mp.....	9
Avskaffande av reklamskatten.....	9